Nr 133

KURYER LITEWSKI

w Wilnie we Srodę, dnia 9 Listopada v. s. 1827 Roku.

Wiadomości Krajowe.

Sankt-Petersburg dnia 31 października.
(Journal de St. Petersbourg.)

Przez ukaz pod d. 2 października, wydany do kapituły orderów Rossyyskich, Nayjaśnieyszy Cesarz Jegomość raczył udarować orderem ś. Jerzego 4tey klassy, półkownika *Rajewskiego*, dowódzcę Niżegorodzkiego półku dragonów, porucznika z tegoż półku, *Lewkowicza*, i półkownika *Dołgowa-Saburowa*, dowódcę brygady artylleryi Kaukazkiey grenadyerów, w nagrodę znakomitey waleczności, którey dali dowody w bitwie dnia 5 lipca zaszłey z Persami, jako też w czasie oblężenia twierdzy Abbas-Abadu.

— Przez tenże ukaz Jego Cesarska Mość raczył zaszczycić rozmaitemi innemi ozdobami i nagrodami honorowemi, wielką liczbę oficerów i niektórych urzędników w korpusie Jenerał-adjutanta *Paskiewicza*.

— Nayjaśnieyszy Cesarz Jegomość zaszczycił orderem ś. *Włodzimierza* 3ciey klassy, sławnego doktora *Hufelanda*, lekarza nadwornego Króla Jmci Pruskiego.

— Podług zdania Rady Państwa, potwierdzonego d. 12 b. m. przez Jego Cesarską Mość, czterey członkowie sądu handlowego Odesskiego, będą odtąd wybierani z kupców, lecz co rok, gdy dawniey obierani byli co trzy lata.

— Liczba statków weszłych do portu Kronsztadzkiego, po dzień 27 października, wynosi 1,235; wyszło zaś 1,204. — Kapitan *Lunau*, dowódzca okrętu *die Hoffnung* d. 22 b. m. w czasie mgły bardzo gęstey, został uniesiony prądem na hak piaszczysty, powszechnie zwany *London Grund*, w niewielkiey odległości od wyspy *Seskar*. Dnia 23 z rana, statek parowy, a z nim inne, wyruszyły z Kronsztadu, dla uratowania części ładunku. — Kapitan *Pearson*, dowódzca okrętu angielskiego *Spartan*, wypłynąwszy d. 27, pozostał na piasku o 5 wiorst poniżey wyspy; pośpieszono mu więc z ratunkiem.

Ryga dnia 26 października.
(Journal de St. Petersbourg.)

Ponieważ szczęśliwa nowina o zdobyciu ważney twierdzy Eriwanu, doszła do naszego miasta dziś po południu, przeto Jego Cesarska Mość raczył wydać następny reskrypt, do naszego Jenerał-Gubernatora Margrabiego *Paulucci*.

Margrabio Filipie Józefowiczu! Pierwsze Moje odwiedzenie miasta Rygi, od Mego na Tron wstąpienia, zostało oznaczone otrzymaniem szczęśliwey nowiny o zdobyciu, przez nasze woyska, ważney twierdzy Eriwanu.

Pragnąc zostawić w Mojem lubém i wiernem mieście Rydze, pamiątkę tego szczęśliwego wypadku, oddaję mu broń, która należała do naczelnika woysk perskich Hassan-Chana, wziętego w niewolą w Eriwanie, którego był dowódzcą. Przesyłając WPanu tę broń, to jest: włócznią i puginał, polecam złożyć je w ratuszu dla przechowywania, i uwiadomić o tém postanowieniu mieszkańców Rygi.

Jestem ku WPanu przychylny:

Ryga d. 26 października. (podpisano): Nikołay.

Wiadomości z Gruzyi.

Doniesienie od Korpusu Oddzielnego Kaukazkiego.

Jenerał-adjutant *Paskiewicz* donosi następne szczegóły o zdobyciu Eriwanu:

Po zabraniu twierdzy Sardar-Abadu, Jenerał-Adjutant *Paskiewicz*, z celnieyszym korpusem woyska pod swojemi rozkazami, wyszedł przeciwko Eriwanowi. Przybywszy d. 24 września, pod mury tego miasta, kazał otworzyć fossę w nocy z d. 25 na 26. W ciągu sześcio-dniowego oblężenia, potrafiono z wielką zręcznością i pośpiechem poprowadzić linije zbliżania się, umieścić moździerze, i wznieść bateryą do zrobienia wyłomu, która już dnia 30 wielkie zrządziła szkody w twierdzy. Nieprzyjaciel, zatrwożony już wieścią o niespodzianém zdobyciu Sardar-Abadu, zmieszał się działaniem naszych bomb i armat, równie, jak ciągłym a nieustraszonym attakiem woysk naszych.

D. 7 października, gdy batalion połączony gwardyi Cesarskiey wpadł do wyłomu, mieszkańcy uciekli się do łaskawości zwycięzców, a garnizon, który się dotąd uporczywie bronił i kilką wprzódy chwilami zażarcie jeszcze walczył, złożył broń i oddał się w niewolę wojenną. Tym sposobem twierdza ta, która się do owego dnia opierała usiłowaniom wszystkich, kuszących się ją zdobyć, a która uważaną była, w Azyi za niedobytą i jakby za naymocnieysze przedmurze Persyi od Rossyi, została wzięta dzielnością zwycięzkich woysk naszych, z pośpiechem prawie do nieuwierzenia. Ważne to zdobycie, które szczególniey winniśmy sprzyjającym okolicznościom i znakomitym talentom naczelnego dowódzcy woysk naszych, żadney prawie nam straty nie kosztowało.

Pomiędzy jeńcami liczą: dowódzcę twierdzy Eriwańskiey, sławnego naczelnika woysk perskich Hassan-Chana, brata Sardara Eriwanu; siedmiu nayznakomitszych Chanów; trzy wyborowe bataliony Sarbazów woyska Abbas-Mirzy, z których jeden batalion gwardyi, a w ogóle trzy tysiące ludzi. Nadto przez zdobycie tey twierdzy, dostało się zwycięzcom, 35 sztuk dział i jednorogów, 2 moździerze do puszczania bomb bezusznych, 8 moździerzów zwyczaynych, 4 chorągwie, 1,500 pudow prochu, wielka ilość ammunicyy wojennych, znaczna część skarbów Sardara, i do 10 tysięcy czetwierti rozmaitego zboża.

Woysko, które przez zdobycie Eriwanu okryło nową chwałą oręż rossyyski, dawało razem przykład ducha porządku i posłuszeństwa, który je odznacza; pomimo nadzwyczayne znoje i rozliczne niewygody, których woyska nasze doznały w tey kampanii, i chociaż mieszkańcy jako też garnizon tego miasta zdali się na łaskę zwycięzców, nie dozwoliły atoli sobie naymnieyszego nieporządku, i spokoyność na chwilę nie była w mieście zakłóconą. To postępowanie, na naywiększe pochwały zasługujące, dało im nowe prawa do łaskawości Nayjaśnieyszego Monarchy.

Królewstwo Polskie.

Warszawa dnia 16 listopada.
(z Gazety Warszawskiey).

Nayjaśnieyszy Cesarz Jegomość i Król raczył Nayłaskawiey, W. J. Xiędza *Jana Pawła Woronicza*, Biskupa Krakowskiego, mianować

Arcy-Biskupem Warszawkim i Prymasem Królewstwa.

— Nayjaśnieyszy Cesarz Jegomość i Król, raczywszy nayłaskawiey przyjąć ofiarowane Sobie, przez JP. *Jarockiego*, Professora Królewsko-Warszawskiego Uniwersytetu dzieło o *Zoologii* i rozprawę o *Szarańczy*, udarował go kosztownym brylantowym pierścieniem.

— Rada Administracyyna Królewstwa d. 13 listopada zatwierdziła stowarzyszenie i ustawy Towarzystwa oszczędności.

— Wyszło na świat: *Rys życia i wybor pism Stanisława Leszczyńskiego*, Króla Polskiego, Xięcia Lotaryngii i Baru, nazwanego *filozofem dobroczyńcą*, przez Kajet. Lubicz *Niezabitowskiego*.

— Z drukarni Łątkiewicza wyszedł prospekt na drukowanie Makrobiotyki Hufelanda, czyli sposobu przedłużenia życia: tłumaczem jest P. Tomasz *Krause*.

Kurs listow zastawnych
Towarzystwa kredytowego ziemskiego.

Za sto złotych w listach zastawnych bez dwóch kuponów, białych,

Przedających niema.
Kupujący ofiarują . . . zł. 85 gr. —
Istotnie przedano . . . — 85 gr. 15

w *Warszawie* dnia 12 listopada 1827 roku.

F. H. *Schaber* S. G. K. W.

Na ostatnich targach Warszawskich płacono za korzec żyta zł. od 12 i pół do 13 i pół;— pszenicy od 15 do 18;— Jęczmienia od 12 do 14;— Owsa od 8 do 9;— Siana furę jednokonną od 20 do 26, parokonną od 30 do 36;— Słomy furę zwyczayną od 6 do 8 i pół.

Dnia 10 b. m. w *Falentach* o półtory mili od *Warszawy*, po godzinie 9tey wieczorney wszczął się pożar, zniszczył obszerne stodoły, napełnione zbożem, obory, stogi siana i t. p. Płomień był tak ogromny, że w *Warszawie* zdawało się, iż pożar jest w sameyże Stolicy.

Francya.

Paryż dnia 29 października.
(Journal de St. Petersbourg).

Donoszą z Tuluzy pod d. 22 października, że od przybycia hrabiego *d' Espagna* do Gironny, które nastąpiło w d. 4 b. m. kommunikacye z Barcelloną i *Seu-Urgel* zupełnie stały się wolne. Dowódzca powstańców *Castan*, który się poddał, odebrał od Gubernatora *Figeures* rozkaz, ażeby sam uderzył na powstańców: d. 17 rozpoczął on przeciwko nim kroki nieprzyjacielskie, i zabrał kilku w niewolę.

— Hrabia *Clément de Ris*, Par Francyi, umarł d. 22 b. m. w zamku swoim *Beauvais*.

— Rodan, wracając do swego zwyczaynego koryta, dozwala teraz lepiey ocenić szkody zrządzone przez rozlew. Donoszą z Awenijonu, d. 15 października, że wszelkie rośliny pastewne świeżo zebrane, słoma, siano, a nawet bydło, wodą uniesione zostały; lecz to jeszcze niczém jest, gdy się pomyśli nad mnóstwem domów zruynowanych, a nadewszystko nad nieszczęśliwymi, którzy utracili życie w tey klęsce. Zamek P. *Reboull*, deputowanego z departamentu Wokluzy, położony między *Mornas* a *Montdragon*, został obalony, a jedenaście osób, jak słychać, zginęło.

— List z Rzymu donosi, że skutkiem traktatu zawartego pomiędzy Rządem Rzymskim a Stanami Zjednoczonemi Ameryki północney, okręty obustron przyymowane będą nawzajem do portów każdego z pomienionych krajów, na równey stopie z narodowemi.

— Uwiadamiają, że d. 3 listopada, w chwili, kiedy słońce zaydzie, księżyc ukaże się na $\frac{3}{4}$ zaćmiony, a we 25 minut, pozostanie tylko $\frac{1}{8}$ jego tarczy. Odcinek jego wówczas będzie miał rogi zwrócone do góry; lecz wkrótce na powrót odzyszcze swą tarczę, i o godzinie 6 min. 56 ukaże się w całkowitey pełni. Zaćmienie to będzie mogło bydź obserwowane po wielu mieyscach, razem w Europie, Azyi i Afryce. Co się tycze zaćmień słońca, z tych znakomitsze, lubo tylko cząstkowe, przypadną w r. 1833, 1836 i 1842, a sławne zaćmienie obrączkowe, tak niecierpliwie przez uczonych oczekiwane, nastąpi w r. 1847.

Anglia.

Londyn dnia 27 października.
(Journal de St. Petersbourg).

Papiery publiczne. Konsolidy spadły prawie o 1 na 100, za odebraną wiadomością, że renty paryzkie spadły we czwartek o 40 na 100 (z przyczyny blizkiego rozwiązania izby deputowanych), i na pogłoskę, która się rozeszła o nowém wysłaniu woysk do Portugalii, jako też skutkiem ostatnich doniesień o interessach w Turcyi. Konsolidy są teraz na $87\frac{1}{2}$ — Mexykańskie, $54\frac{5}{8}$ — Kolumbiyskie, $27\frac{3}{4}$.

— Hrabia *Traquair* zakończył życie mając lat 83; tytuły jego i dobra spadają na Lorda *Linton* jego syna. — Vice-Admirał *Bedford* zakończył także swóy chlubny zawód.

— Okręt *Amelia*, z *Greath Jarmouth*, płynący z Kadyxu do Londynu, a podeyrzany o wiezienie własności hiszpańskich, został schwytany przez korsarza kolumbiyskiego, i przyprowadzony d. 16 sierpnia do *Guayra*.

— Że wszystkich płodów królestwa roślinnego, donosi gazeta *Goniec*, nie masz może nic znakomitszego, jak róża, pochodząca z Chin, a niedawno zaprowadzona w Europie, pod nazwiskiem *Rosa Grevilii* (róża Chińska Grewillego). Flanse exemplarza, któryśmy oglądali, doszły w kilka tygodni 18 stóp wysokości, a teraz krzak z nich okrywa powierzchnią około 100 stóp kw. mając przeszło sto bukietów kwiatowych, z których inne mają po pięćdziesiąt róż w pęku; wszystkich zatém kwiatów do 3,000 liczyć można. Lecz, co jest osobliwszego, to wielka rozmaitość kolorów w pączkach rozwijających się; w jednym bukiecie znaydują się kwiaty koloru białego, blado-różowego, ciemno-różowego, światłoróżowego, bardzo ciemno-różowego, szkarłatnego i purpurowego.

(Z Gazety Warszawskiey).

Dziennik *Literary Gazette* zawiera następujące szczegóły wyprawy Kapitana *Parry* do bieguna północnego: „Naydalsza szerokość jeograficzna, jakiey dosięgła teraz fregata *Hekla*, nie przechodzi 81° 6', dokąd jeszcze nigdy żaden statek nie doszedł; na łodziach posunięto się wyżey o 1 stopień i minut 39. Lord *Mulgrave* dopłynął był tylko do 80° i kilku minut. W nayodlegleyszym punkcie północnym, Kapitan *Parry* nie znalazł tych zapor lodowych, o których namienia Lord wspomniony i dawnieysi podróżnicy; i godzi się już zaniechać tey myśli, aby u bieguna miała znaydować się nieprzerwana i wieczna nawała lodów. Lody, które napotykała wyprawa, nie zdawały się wcale posiadać tego skupienia: bo chociaż bryły około milowey przestrzeni można było wprawdzie uważać za dosyć wielkie, jednak, czasami potężne kry, pędzone nurtem albo wezbraniem morza, stawiły nieprzezwyciężone przeszkody dla odwagi żeglujących. Zaledwie jeden taki kawał pomijał statek, nadpływał inny. Z każdym krokiem, w miarę posuwania się wyprawy, przeszkody mnożyć się zdawały. Na powierzchni lodów była woda słodka. Ale przy końcu podróży, gdy się zaczęły słoty, kry pękały i woda morska przeciskała się pomiędzy szczeliny i płynęła, jak w kanałach. Zważywszy ów niebezpieczny stan lodów, po których iść wypadało, niepodobieństwém było, użyć reniferów do ciągnienia łodzi; a gdy nie miano żadnego sposobu do utrzymywania psów, jak to z początku zamierzono, wszystko wykonywali sami ludzie wyprawy. Officerowie i inni, w liczbie 24 osób, bez różnicy ciągnęli łodzie, i wspólnie nayprzykrzeysze znosili trudy. Zwyczaynie, rozpoczynano drogę pod wieczor, kiedy jasność dzienna stawała się mniey rażącą; bo chociaż słońce tam nigdy nie zachodziło, jednak gdy zapada głębiey za wido-

krąg odbicie promieni na lodach łatwieysze jest do zniesienia. Kwaterka *kakao* z tartym sucharem służyła za śniadanie dla wszystkich; poczém dopiero wprzęgano się do łodzi. Po 7 godzinach nieprzerwaney pracy, poczet zatrzymywał się na obiad, składający się z kawałka mięsa, wielkości pomarańczy, przyprawionego sposobem Indyanów, zwanym *pamecan*, i kilku uncyy tartych sucharów; co wszystko rozpuszczone w zimney wodzie tworzyło nie naywybornieyszą zupę, a prawdziwie nędzny posiłek dla ludzi, wystawionych na takie trudy. Nikt nie mógł wytrzymać nayokropnieyszego zmordowania. W całey drodze podróżni brnęli po kolana w wodzie i ziębli pod temperaturą prawie zawsze mroźącą. Gdy, po kilkunastu godzinach takiey pracy zatrzymali się dla odpoczynku, przemiany suchey odzieży i bótów, sprawiało im tak dolegliwe bole i kłócie w zamokłych częściach ciała, że zamiast ulgi, cierpienie ich jeszcze nieznośnieyszém bywało. Tak natężone prace musiały okropny mieć wpływ na zdrowie ludzi wyprawy. Osłabli na siłach, nabrzmieli; wkrótce przez choroby zmnieyszyła się liczba pracowników. Ta jedna przyczyna była dostateczną do wstrzymania ich drogi, ale nadto zebrane uwagi przekonały o bezskuteczności wszelkich usiłowań. Lody gwałtownym pędem szły ku południowi, a zatém nie można było płynąć na północ. W ostatnich trzech dniach drogi skutek ten tak był widocznym, że postrzeżono, iż, zamiast doyścia do wyższey szerokości, łodź zboczyła o 2 mile niżey. Od tey chwili musiano zrzec się zamiaru, dla uskutecznienia którego na próżno użyto wszystkiego, do czego wytrwałość i zapał ludzki jest zdolnym; ale stan lodów, tak różny od stanu, w jakim spodziewano się je znaleźć, był nieprzełamaną przeszkodą. Podczas oddalenia się łodzi, fregata *Hekla* nie była wolną od niebezpieczeństw. Okręt ten zarzucił kotwicę w jednem mieyscu przy brzegu, który zdawał się naydogodnieyszym na to przeznaczenie. W pobliżu jego stała potężna bryła lodu, około trzech mil wielkości; ale gwałtowny wiatr, oderwał ją i wpędził na *Heklę*. Liny prysnęły, puściły kotwice, a okręt pchnięty został na brzegi. Wiele zabrało czasu zwrócenie go znowu do wody, a czas ten straconym był dla postrzeżeń. Nareszcie, po upłynieniu tego ostatniego ciosu wyprawa udała się do cieśniny *Waygackiey*. Dowiadujemy się, że pomimo tak krótkiego zaymowania się odkryciami i zbiorami, wyprawa ta poczyniła bardzo ważne ze wszelkich względów. Zapewne wyydzie wkrótce szczegółowy opis wszystkich postrzeżeń Kapitana *Parry* i jego towarzyszów, ktorzy pozostali na *Hekli*. Niewiemy, czy wyprawa miała jakie stosunki z krajowcami. Strzelcy okrętowi ubili 70 sztuk dzikich zwierząt."

Włochy.

Rzym dnia 20 października.

(z Journal de St. Petersbourg.)

Jedna z dwóch wielkich kolumn, mających zdobić bazylikę ś. Pawła, sprowadzoną została na Tyber. Od czasów starożytnych Rzymian, nigdy nie oglądano w Rzymie tak ogromney massy kamienney; długości ma 52 łokci rzymskich, a 22 obwodu.

Oyciec ś. oglądał d. 17 w *Tivoli* roboty, przedsięwzięte około naprawy spustoszeń, zaszłych d. 16 listopada r. 1826. Roboty te znacznie już postąpiły.

Wielkie Xięztwo Poznańskie.

Poznań d. 24 października.

(z Gazety Warszawskiey).

Stany W. Xięztwa Poznańskiego zebrały się onegday pierwszy raz na obrady. Rozpoczynając swe czynności uchwaliły jednomyślnie i z zapałem podanie adressu do Tronu, z wynurzeniem swych nayczulszych i pełnych uszanowania dziękczynień za tak ważną, obecnie i W. Xięztwu Poznańskiemu z oycowskiey łaskawości i uprzeymości nadaną instytucyą stanową. Król Jmć mianował JO. Xiążęcia Ordynata *Sułkowskiego* Marszałkiem Seymu, a zastępcą jego, w razie jakiey przeszkody, JW. *Ponińskiego*, Jeneralnego Dyrektora Ziemstwa.

Przyznane Stanowi Rycerskiemu na tuteyszym Seymie prowincyonalnym głosy, raczył N. Król na teraz pomnożyć jednym głosem, który, jako głos zbiorowy, służyć ma właścicielom znacznych familiynych dóbr fidei-kommissowych. Obecnie głos ten zbiorowy w Stanie Rycerskim nadany jest od N. Pana wyłącznie JW. *Atanazemu* Hrabiemu *Raczyńskiemu*.

Gallicya i Lodomerya.

Lwow dnia 24 października.

(z Gazety Warszawskiey).

Jak w latach upłynionych, tak i roku teraźnieyszego Seym z przyzwoitą przedmiotowi uroczystością odprawiony został.

Kommissarze nadworni, na Seym tegoroczny przez N. Pana mianowani: JW. Hrabia *Alfred Potocki* i Ur. *Jan Korytowski*, w uroczystym orszaku, otoczeni dwoma plutonami półku jazdy lekkiey dragonów *Hohenzollern*, udali się ze swojemi pełnomocnictwami, w dniu 14 b. m. do Gubernatora tych Królestw, JO. Xiążęcia *Łobkowicz*, gdzie ich licznie zgromadzeni Członkowie Stanów przyjęli.

Dnia 15 Seym zagajony został. JO. Xiążę Gubernator w zupełney gali udał się o godzinie 10 przed południem na Zgromadzenie Stanów, gdzie go u wstępu sali JW. JX. Prymas na czele Dygnitarzów Koronnych, przyjął i do przeznaczonego krzesła odprowadził.

Po odczytaniu Naywyższego Reskryptu przez obudwóch Sekretarzy Seymowych, miał JO. Xiążę Gubernator pełną dostoyności mowę, w języku krajowym, poczém dla zaproszenia JWW. Kommissarzy na Zgromadzenie Seymu wysłał Deputacyą, złożoną z W. JX. *Witosławskiego*, Kanonika Przemyslskiego, JW. Hrabiego *Jana Stadnickiego*, Uro. *Strachockiego* i Burmistrza Lwowskiego P. *Home*.

Za przybyciem JWW. Kommissarzy i gdy ciż mieysce swoje zajęli, JW. Pierwszy Kommissarz Seymowy, Hrabia *Alfred Potocki*, zabrał głos, wśród którego złożył zgromadzonym Stanom naywyższe Reskrypta i Postulata Królewskie, które w językach Niemieckim i Polskim odczytano; JO. Xiążę Gubernator stosowną mową odpowiednią to pierwsze uroczyste posiedzenie zamknął. Poczém JWW. Kommissarze Seymowi do mieszkania swojego powrócili, tak, jak JO. Xiążę Gubernator i JW. JX. Prymas odwiedziny zebranych Członków Stanowych przyymowali.

W dniach następujących były na zgromadzeniach Stanów rozprawy, a w dniu 20 b. m. Seym został ukończony. Tą razą do uroczystego odprowadzenia JWW. Kommissarzy wyznaczeni byli W. JX. Baron *Neustern*, Proboszcz Kapituły Obr. Gr. JW. Hrabia *Mateusz Krasicki*, Ur. *Tadeusz Wasilewski* i drugi Deputowany z miasta Lwowa, *Schubut*.

JO. Xiążę Gubernator wręczył pierwszemu JW. Kommissarżowi protokół obrad Seymowych przy mianey mowie, na którą JW. pierwszy Kommissarz odpowiedział; poczém JWW. Kommissarze Seymowi odjechali.

W dniu uroczystego zagajenia Seymu, jako też w dniu zakończenia onegoż, po wszystkich ulicach, któremi ciągnął orszak uroczysty, stała w paradzie załoga mieyska, trzy dywizye jazdy i mieyska milicya; przyczém muzyki półków piechoty: Barona *Marjassy* i Hrabiego *Nugent*, tudzież półków jazdy: lekkich dragonów Xięcia *Hohenzollern* i Xięcia *Rosenberga*, i półku huzarów imienia N. Cesarza, na przemianę różne sztuki grały.

Pierwszy JW. Kommissarz Seymowy dał w dniu 15 wielki obiad na 120 osób. Dnia 16 i 21 były wielkie obiady u JO. Xiążęcia Gubernatora, a dnia 18 u JW. JX. Prymasa Arcybiskupa, jako też w dniu 20 znowu u JW. pierwszego Kom-

missarza nadwornego, a dnia 18 u JO. Xięcia Gubernatora zabawa wieczorna, na, którą znaczna liczba osób była zaproszona.

Prussy.

Berlin dnia 20 października.

(z Gazety Warszawskiey.)

Niedawno ogłoszono narady prowincyonalnego Seymu Szlązkiego. Zgromadzenie to mogło wprawdzie obrać lepsze postępowanie, niż inne trzy prowincye pruskie; wszelako nie panowała w niém ta zgodność w propozycyach i wnioskach, jaka odznaczyła Seym Xięztwa Saskiego. Seym Szlązki, jako złożony z części zbyt rozmaitych, nie mógł tak łatwo postępować podług jednych zasad, i uważać przedmioty swoich narad z jednego stanowiska. Reprezentanci Margrabstwa Wyższey Luzacyi skojarzyli łatwo teraźnieysze instytucye ze starodawnemi, i wnet zgodzili się na propozycye podane od Rządu, które się tylko do nich ściągały. Reprezentanci Xięztwa Szlązkiego przegłosowali prawie zawsze tamtych, ile razy przedmiot narad rozciągał się do całego kraju. W ogólności, zgodzili się oni z propozycyami rządowemi, ale byli zbyt rozwlekli w czynieniu uwag i wniosków, a często zapominali, iż są tylko Seymem doradczym. Sam czas może zagładzić różnicę między zdaniami Reprezentantów prowincyonalnego Seymu Szlązkiego. Wyższa szlachta nie mogła tak prędko pogodzić się w niektórych punktach ze stanem włościańskim, mniey cywilizowanym, i niedawno dopiéro usamowolnionym; przykro jey również było oddać zupełną sprawiedliwość zasadom teraźnieyszego stanu miast. Odpowiedź Rządowa dokładnie rozważyła i załatwiła każdy przedmiot życzeń i skarg Reprezentantów, a niektóre punkta wybornie rozwiązała lub objaśniła.

— *Dnia 30* —

Monarcha nasz, wspierający hoynie to wszystko, co tylko wzrost umiejętności i sztuk pięknych ułatwiać może, przeznaczył nadzwyczaynie 15,000 talarów na uzupełnienie Biblioteki Królewskiey, i powiększył jey etat 3 tysiącami talarów na rok oraz płacę Bibliotekarzom.

Zamknięto już wystawę płodów przemysłu krajowego w tuteyszey stolicy. Za bilety weyścia, których cenę po 5 sr. gr. ustanowiono, zebrano 2,760 talarów. Pieniądze te obrócił Minister spraw wewnętrznych na zasiłek dla szkół rzemieślniczych w tych prowincyach, z których rękodzielnicy przyłożyli się naywięcey do wystawy. Oprócz *Berlina*, prowincye nadreńskie przysłały naylicznieysze i naypięknieysze wyroby; dla tego też przeznaczono 739 talarów dla szkoły rzemieślniczey w *Akwizgranie* na apparat fizyczny, a 300 tal. dla takieyże szkoły w *Düsseldorf* na cel podobny. Dla Berlińczyków, którzy się pilnością i talentem odznaczali, dano 911 talarów, a 800 talarów dla ubogich uczniów szkół rzemieślniczych w *Erfurcie*, *Frankforcie* nad *Odrą*, *Magdeburgu* i *Arnsbergu*.

Hiszpanija.

Barcellona dnia 16 października.

(z Gazety Warszawskiey.)

Półkownik *Basa*, na czele swojego półku, natarł dnia 13 b. m. na buntownika *Ballester* we wsi *Santa Coloma de Farnes*. Woysko Królewskie wielką zadało klęskę powstańcom; pola były okryte zabitemi i rannemi, wiele w niewolą się dostało; cała ich ammunicya, jedno działo, wiele koni i mułów, zostało w rękach zwycięzców. Buntownicy, którzy umknąć zdołali, schronili się w góry.

Margrabia *Campo-Sogrado*, podług żądania, jakie mu Król w naypochlebnieyszym sposobie oświadczył, pracuje z N. Panem w interessach krajowych.

Należy on także z rozkazu Królewskiego do Junty, ustanowioney w *Tarragonie*, celem zaymowania się wyłącznie sposobami utrzymania trwałego w prowincyi pokoju; wiele światłych urzędników i Biskupi *Gironny* i *Leridy* należą do tey Junty, którą ma swoje czynności wprost Królowi odsyłać.

Hiszpani przybywający z *Tarragony* uwielbiają łaskawość Monarchy. Bandy powstańców w Walencyi zostały rozproszone.

Madryt d. 16 października.

Królowa wyjedzie dnia 24 b. m. z tuteyszey stolicy do *Walencyi*, dokąd dnia 31 b. m. przybędzie. Towarzyszyć jey będą: Xiążę *Hijar*, Margrabia *Valverde*, Hrabia *Torrejon*, Hrabina *Belmar*, pierwsza Dama honorowa, *Prietto*, dama pokojowa, spowiednik, lekarz *Reboso*, Szambelan i Łowczy.

Turcya.

Od granic tureckich 21 października.

(z Gazety Warszawskiey).

Wychodząca w *Smyrnie* Gazeta *Dostrzegacz bezstronny* umieściła dnia 1 b. m. następujący artykuł ze *Stambułu* pod d. 24 września: „Rozchodzi się wieść, iż Ministrowie Ottomańscy rozpoczęli narady z Posłami Mocarstw pośredniczych, i że Sułtan wydał Hatti-Szerif do Dywanu, uskarżając się, iż Ministrowie jego działali wbrew przeciw woli jego, oświadczoney w nocie z dnia 9 czerwca; i że postępowanie ich nagania."

Taż Gazeta pisze daley: „Czytaliśmy wiele listów ze *Stambułu* pod dniem 26 i 28 września: nie możemy atoli wystawić prawdziwego stanu interessów na Wschodzie, jedne bowiem z tych listów zapowiadają pokóy, drugie woynę, a inne nowe pośrednictwo."

Taż gazeta z dnia 22 września donosi: „Bracia *Griwa* zaymują jeszcze cytadellę *Nauplii*, a miasto jest ciągle puste: mieszkańcy bowiem obozują na równinie *Argos*. Jenerał *Church* znayduje się z kilkuset ludźmi w *Koryncie*; Półkownik *Fabvier* wzbrania się ciągle połączyć z tym naczelnym wodzem. *Kolokotroni* jest raz w Peloponezie, drugi raz w Grecyi Wschodniey, rabując Greków i Turków bez różnicy; reszta Grecyi i wyspy czekają na zaczęcie działań pośrednictwa; tymczasem rozbóynicy morscy podwajają czynność swoję i zdają się spieszyć z korzystaniem z ostatnich chwil, które jeszcze mają; łupieztwa bowiem od początku września były bardzo liczne we wszystkich mieyscach Archipelagu."

Taż sama Gazeta z d. 29 września zawiera następującą wiadomość z *Alexandryi* pod d. 4 września: „Vice-Król jest jeszcze w *Kairze*, gdzie zdaje się zaymować nader ważnemi interessami: odbiera często sztafety ze *Stambułu* i utrzymuje z Dywanem związek, tak morzem, jako też lądem; co wszystko (jak mniemają) tyczy się okoliczności Greckich. Pobyt jego w *Kairze* oznaczony został kilku czynami sprawiedliwości; ucięto głowy 4 urzędnikom za zdzierstwa. Znany *Bilal* Aga, były Gubernator *Alexandryi*, powołany dla zdania sprawy ze swojego postępowania, i udowodnienia, jakim sposobem zebrał ogromny majątek, umarł niedawno na apoplexyą. Gotowe pieniądze są tu (w *Alexandryi*) bardzo rzadkie, i wszystkie interessa handlowe ustały."

W *Alexandryi* wychodzić będzie wkrótce Dziennik pod napisem *Echo Piramid*.

— *Dnia 22* —

Lord Naczelny Kommissarz wysp Jońskich otrzymał wiadomość, iż Turcy zatrzymują kilka okrętów Jońskich w *Moeon*, wysłał zaraz statek parowy do Admirała *Codrington* z wezwaniem, aby postarał się o uwolnienie rzeczonych okrętów.

Na początku października widziano blizko *Cefalonii* statek parowy *Entreprise*, wybudowany w *Londynie*. Będzie uzbrojony w *Nauplii* działami przybyłemi z Ameryki.

Pozwolono drukować. *Z polecenia JW. Litewskiego Wojennego Gubernatora.*
Andrzey Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakcyi.

DODATEK DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO N. 133.

Wilno dnia 9 Listopada v. s. 1827 Roku.

ОБЪЯВЛЕНІЕ.

1 ИМПЕРАТОРСКАГО Воспитательнаго дома, отъ С. Петербургскаго Опекунскаго Совѣта симъ объявляется: что въ ономъ продается съ аукціоннаго публичнаго торга, заложенное и просроченное недвижимое имѣніе Помѣщика Антона Ефимова сына Богомольца, состоящее Витебской Губерніи Невельскаго Повѣта при селѣ Боіовѣ дворовыхъ 15, въ деревняхъ: Переволокѣ 25, Сиговѣ 21, Терновѣ 17, Ивкахъ 12, Брошкахъ 9, Кислякихъ за исключеніемъ 16, 6. Васількахъ 12, Костюковѣ 12, Устыновѣ 14, Алютихѣ 4, Зубцахъ 16, Боркахъ 22, Рижище 30, Борсукахъ 7, Подберезье 27, Копустикѣ 7, Ивчихѣ 15, Венцѣ 21, Бродахъ 7, Андрѣевѣ 12, Черпежѣ 10, Пожарахъ 14, въ сельцѣ Гудцѣ 19, итого 554 мужеска пола души, писаныхъ по ревизіи 1816 года, съ рожденными послѣ ревизіи, со всѣю принадлежащею къ нимъ землею и всякимъ на оной строеніемъ; для чего назначены сроки торгамъ будущаго 1828 года генварѣ мѣсяцѣ первый 24, вторый 26, и третій 31 числъ. Желающія купить имѣніе сіе, могутъ являться въ Опекунскій Совѣтъ показанныхъ числъ въ присудственное время, и видить въ ономъ продаваемому имѣнію опись, условіе и форму купчей крепости. Экспедиторъ Осмоловски.

1 Rada Opiekuńcza St. Petersburska Cesarskiego Domu wychowania ninieyszém ogłasza: iż w niey przedaje się przez aukcyą z publicznego targu oddany na ewikcyą i przeterminowany nieruchomy majątek obywatela Antoniego Efimowa syna Bohomolca, położony w Witebskiey gubernii w Newelskim powiecie, w majątku Boiowie dwornych 15, we wsiach: Perewołoce 25, Sihowie 21, Ternowie 17, Iwkach 12, Broszkach 9, Kislakich po wyłączeniu 16 — 6, Wasilkach 12, Kostiukowie 12, Ustynowie 14, Alutychach 4, Zubcach 16, Borkach 22, Riżyszcze 30, Borsukach 7, Podbierezie 27, Kopustice 7, Iwczycach 15, Wenciach 21, Brodach 7, Andrzejewie 12, Czertezy 10, Pożarach 14; w majątku Hudcy 19, w ogóle 554 dusz płci mężkiey, zapisanych do rewizyi 1816 roku, z urodzonemi po rewizyi, ze wszelką należącą do nich ziemią i wszelkiem na niey zabudowaniem; dla czego naznaczono terminy do targow następującego 1828 roku w miesiącu stycznia 1szy 24, 2gi 26 i 3ci 31 dnia; życzący kupić ten majątek zechcą przybydź do Rady Opiekuńczey w oznaczonych dniach w czasie posiedzeń i widzieć w niey przedającego się majątku inwentarz, warunki i formę przedażnego prawa.

Expedytor Osmołowski.

1 ИМПЕРАТОРСКАГО Воспитательнаго Дома, отъ Сп-Петербургскаго Опекунскаго Совѣта симъ объявляется: что въ ономъ продается съ аукціоннаго публичнаго торга заложенное и просроченное недвижимое имѣніе Коллежской Секретарши Катерины Ивановны Осмоловской, состоящее Могилевской Губерніи Климовецкаго Повѣта въ селѣ Осмоловичахъ 6, и деревнѣ Федотовкѣ 7 и того 13 мужеска пола душъ, писанныхъ по ревизіи 1816 года, съ рожденными послѣ ревизіи, совсею принадлежащею къ нимъ землею и всякимъ на оной строеніемъ; для чего назначены сроки торгамъ будущаго 1828 года въ мартѣ месяцѣ первый 6, вторый 8 и третій 13 числъ. Желающіе купить имѣніе сіе, могутъ являтся въ Опекунскій Совѣтъ показанныхъ числъ въ присудственное время, и видѣть въ ономъ продаваемому имѣнію опись, условіе и форму купчей крѣпости. Экспедиторъ Осмоловски.

1 Rada Opiekuńcza St. Petersburska Cesarskiego Domu wychowania ninieyszém ogłasza, iż w niey przedaje się przez aukcyą z publicznego targu, oddany w ewikcyi i przeterminowany nieruchomy majątek Kollegialney Sekretarzowey Katarzyny Iwanowny Osmołowskiey, położony w Mohilewskiey gubernii w Klimowickim powiecie, w majątku Osmołowiczach 6, i we wsi Fiedotowce 7, w ogóle 13 mężkiey płci dusz, zapisanych do rewizyi 1816 roku, z urodzonemi po rewizyi, ze wszelką należącą do nich ziemią, i wszelkim na niey zabudowaniem; dla czego naznaczono terminy do targow w następującym 1828 roku w miesiącu marcu 1szy 6, 2gi 8, i 3ci 13 dnia; życzący kupić ten majątek zechcą przybyć do Rady Opiekuńczey na oznaczone dni w czasie posiedzeń, i widzieć w niey przedającego się majątku inwentarz, warunki i formę przedażnego prawa.

Expedytor Osmołowski.

1 Отъ Правленія Государственнаго Заемнаго Банка симъ объявляется, что въ ономъ продаваться будетъ заложенное имѣніе Тайной Совѣтницы Марціанны Фердинандовой Резановой, состоящее Кіевской Губерніи Махновскаго повѣта, въ селеніяхъ: Маркушахъ наличныхъ мужеска пола 225 душъ, и Обуховкѣ наличныхъ мужеска пола 21 душа, а всего 246 душъ съ ихъ имуществомъ и принадлежащею къ оному имѣнію пахатною и сѣнокосною землею, съ господскимъ и крестьянскимъ озимымъ и яровымъ хлѣбомъ, по описи, составленной въ сентябрѣ 1827 года; въ имѣніи семъ находится разное господское строеніе. фруктовый садъ на 10 десятинахъ, винокуренный заводъ, водяная и вѣтренная мѣльницы, кирпичный заводъ и три корчмы. Продается за неплатежъ по займу Г. Резановой 1825 генваря 15 ассигнаціями 49,600 руб. недоимки за 2 годъ, исчисленной по 15 число октября 1827 года всего 2,014 р. 92 к. Сроки для торговъ будутъ назначены по истеченіи шести недѣль отъ сего объявленія.

Надворный Совѣтникъ Кобекъ.

1 Od Rządu Pożyczkowego Banku Państwa, ogłasza się, iż w nim przedawać się będzie oddany na ewikcyą majątek Tayney Radczyni Marcyanny Ferdynandowey Rezanowey, położony w Kijowskiey Gubernii w Machnowskim P.cie, we wsiach: Markuszach nalicznych mężkiey płci 225 dusz, i Obuchowce nalicznych mężkiey płci 21 dusz, wogóle 246 dusz z ich własnością i należącą do tego majątku ziemią uprawną i sianożęciami, z dwornym i włościanskim ozimym i jarzynnym usiewem, podług inwentarza, sporządzonego we wrześniu 1827 roku: w majątku tym znayduje się różne dworne zabudowanie, ogrod owocowy na 10 dziesięcinach, browar, wodny i wietrzny młyn, cegielnia i trzy karczmy. Przedaje się za nieopłacenie od pożyczonych przez P. Rezanową 1825 stycznia 15 assygnacyami 49,600 rubli, niedoimki za 2 lata, wyliczoney do 15 października 1827 roku wogóle 2014 rubli 92 kop.; terminy dla targow będą naznaczone, po upływie sześciu tygodni od tego ogłoszenia.

Radca Dworu Kobek.

По волѣ Господина Генералъ-Фельдмаршала Главнокомандующаго 1 Арміею Графа Сакена, Генералъ-Интендантъ Арміи объявляетъ, что на поставку провіанта будутъ происходить торги въ Казенныхъ Палатахъ тѣхъ Губерній, гдѣ войска расположены, именно:

1-е. *Въ Кіевской* Казенной Палатѣ назначаются торги на годовую потребность сей Губерніи съ 1-го марта 1828 по 1-е марта 1829 года, и на потребность для Бобруйска, Рѣчицы и Лоева Минской Губерніи съ іюня 1828 по 1 іюня 1829 года; а такъ же для пунктовъ Могилевской Губерніи по водяному сплаву лежащихъ, какъ то: Могилева, Шклова, Быхова, Рогачева, Жлобина, Новой-Бѣлицы, Гомля, Вѣтки, Хальча, Чечерска и Черикова на потребность съ 1-го іюля 1828 по 1-е іюля 1829 года, а для сухопутныхъ съ 1-го іюля 1828 по 1-е января 1829.

2-е. *Въ Могилевской* Казенной Палатѣ вторичные торги для пунктовъ той Губерніи вышепрописанныхъ по сплаву, на время съ 1 іюля 1828 по 1-е іюля 1829 года, а для сухопутныхъ съ 1-го іюля 1828 по 1 января 1829 года.

3-е. *Въ Минской* Казенной Палатѣ вторичные торги для Бобруйска, Рѣчицы и Лоева на время съ 1 іюня 1828 по 1-е іюня 1829 года.

Сроки торгамъ назначаются въ сихъ Палатахъ:

Въ Кіевской первый 1827 года Декабря 14, 15 и 16, второй торгъ 1828 января 9, 10 и 11, переторжки 12, 13 и 14 числъ.

Въ Могилевской торги января 9, 10 и 11, переторжки 12, 13, и 14 числъ.

Въ Минской торги января 9, 10 и 11, переторжки 12, 13 и 14 тогожъ мѣсяца.

На сіи сроки вызываются желающіе къ торгамъ съ законными залогами, во уваженіе помѣсячной поставки припасовъ въ пятую часть противъ подряда, а на обезпеченіе задатковъ особо, кромѣ общественныхъ отъ дворянства поставокъ, кои остаются на одномъ довѣріи; вѣдомости о потребности въ каждой Губерніи будутъ разосланы въ Казенныя Палаты въ свое время и публично въ оныхъ открыты, вмѣстѣ съ подробными кондиціами и прочими правилами, на основаніи коихъ должны происходить поставки. М. Шкловъ октября 22 дня 1827 года.

Подлинное подписалъ:

Генералъ-Интендантъ 1-й Арміи, Артиллеріи Генералъ-Маіоръ Пироговъ.

Z woli P. Jenerał Feldmarszałka, Główno-Dowodzącego 1szą Armią, Hrabiego Sakena, Jenerał Intendent Armii ogłasza, iż na dostawę prowiantu będą się odbywać targi w Izbach Skarbowych tych Guberniy, gdzie woyska rozłożone, mianowicie.

1. *W Kijowskiey* Izbie Skarbowey naznaczają się targi na roczną potrzebę tey gubernii od 1 marca 1828 do 1 marca 1829 roku, a na potrzebę dla Bobruyska, Rzeczycy, i Łojewa mińskiey gubernii od junii 1828 do 1 junii 1829 roku, a także dla punktów mohilewskiey gubernii, nad wodnym spławem leżących jakoto: Mohilewa, Szkłowa, Bychowa, Rohaczewa, Żłobina, Nowey-Bielicy, Homla, Wietki, Chalcza, Czeczerska i Czerykowa na potrzebę od 1 julii 1828 do 1 julii 1829 roku, a dla lądowych do 1 julii 1828 do 1 januaryi 1829 roku.

2. *W Mohilewskiey* Izbie Skarbowey powtórne targi dla punktów tey gubernii wyżey wyszczególnionych podług spławu na czas od 1 julii 1828 do 1 julii 1829 roku, a dla lądowych od 1 julii 1828 do 1 januaryi 1829 r.

3 *W Mińskiey* Izbie Skarbowey powtórne targi dla Bobruyska, Rzeczycy, i Łojewa na czas od 1 junii 1828 od 1 junii 1829 roku.

Terminy do targow naznaczają się w tych Izbach:

W Kijowskiey pierwszy 1827 roku decembra 14, 15, i 16, drugi targ 1828 januaryi 9, 10 i 11, i przetargi 12, 13 i 14 dnia.

W Mohilewskiey targi januaryi 9, 10 i 11, przetargi 12, 13, i 14.

W Mińskiey targi januaryi 9, 10 i 11, przetargi 12, 13 14 tegoż miesiąca.

Na te terminy wzywają się życzący do targow z prawnemi ewikcyami, w proporcyi miesięczney dostawy zapasów do piątey części podradu, a na zabezpieczenie zadatków osobno, oprócz ogólnych od stanu szlacheckiego dostaw, które zostają na samey ufności. Wiadomości o potrzebie do każdey gubernii będą rozesłane do Izb Skarbowych w swoim czasie, i publicznie w nich odkryte, razem ze szczegółowemi warunkami i dalszemi prawidłami, na osnowie których ma się odbywać dostawa. M. Szkłow, dnia 22 oktobra 1827 r.

Autentyk podpisał.

Jenerał Intendent 1szey Armii, Jenerał Major Artylleryi Pirohow.

Kopia.

1 Szawelski Ekonomiczny Kommitet drog kommunikacyi ninieyszém wzywa życzących dotawić 529⅝ kubicznych sążni kamieni wapiennych, i 1465½ kubicznych sążni dzikiego (бульжнаго) kamienia, z przewozką do windawskiey wodney kommunikacyi, nieodmiennie wapiennego i połowę dzikiego do 1 maja 1828 r., a ostatnią połowę nieodmiennie do 1 julii tegoż r.; życzący zechcą przybyć do tego Komitetu na targi następującego mca listopada 22, 23 i 28, a na ostateczny przetarg 29 dnia, z dostatecznemi i pewnemi ewikcyami; przyczém objawione będą i warunki na wyżey pomienioną dostawę.

Zgodno: Sekretarz Doliński.

ОБЬЯВЛЕНІЕ.

Отъ Правленія Государственнаго Заемнаго Банка обьявляется, что въ ономъ продаваться будетъ заложенное имѣніе Порутчика Михайлы Каранды Волынской Губерніи Овручскаго повѣта въ деревнѣ Стѣпановкѣ мужеска 55 и женска пола 48 душъ, со всѣмъ ихъ имуществомъ, железнымъ заводомъ и землею, приносящее доходу въ годъ по 311 руб. 92 коп. серебромъ; для чего имѣютъ быть назначены сроки по истеченіи 6ти недель отъ сего Обьявленія.

Правитель Канцеляріи Яковъ Федоровъ.

3 Od Rządu Pożyczkowego Banku Państwa ogłasza się, iż w nim przedawać się będzie oddany na ewikcyą majątek Porucznika Michała Karandy, Wołyńskiey gubernii Owruczskiego powiatu we wsi Stefanowce, męzkiey płci dusz 55, a żeńskiey 48, ze wszelką ich własnością, fabryką żelazną i ziemią, przynoszący dochodu na rok do 311 rub. 92 k. srebr.; do czego mają bydź naznaczone terminy po upływie 6ciu tygodni od tego ogłoszenia.

Zarządzający Kancellaryą Jakób Fiedorow.

---

2 Od Mińskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż w tym Rządzie będzie się przedawać, dla uzyskania przysądzoney przez Rządzący Senat na rzecz Mińskiey Magistratury Powszechney Opieki należności od byłego Borysowskiego Niższego Sądu Asesora Ignacego Janowskiego, folwark tego Janowskiego Osowin, położony w Borysowskim Powiecie, z ekonomicznem zabudowaniem, wodnym zepsutym młynem, z dziesięciu włokami ziemi, z którey uprawney dziesięć morgow, sianożęci sześć morgow, a reszta pod mchem i lasem; z tego folwarku wyliczono rocznego dochodu 41 rub. 12 kop. ass.; życzący zatem należeć do targow, zechcą przybyć do tego Rządu na terminy 1szy 23 listopada, 2gi 20 grudnia teraźnieyszego 1827 roku, a 3ci ostateczny 26 stycznia następującego 1828 roku. Dnia 29 października 1827 roku.

Mińskiego Gubernialnego Rządu Sekretarz Radca Honorowny i Kawaler Felicyan Arcinowicz.

Naczelnik Stołu Paszkiewicz.

---

3 Sąd Exdywizorski majątku Bublejek i Widówki z Członkow Sądu Ziemskiego Lidzkiego składający się, na usatysfakcyonowanie wierzycielow zeszłego Teodora Skindera przeznaczony, do rozpoczęcia czynnościow za Stołem Sądowym Ziemskim przystąpił, Kommunikacyą papierow nakazał; oczem interessowane osoby zawiadamia, i że w dniu 10 następującego miesiąca Izbę swą zamknie, niniejszym mających do wyż rzeczonych majątków pretensorstwo objawia. Datt. 1827 miesiąca oktobra 20 dnia.

Sędzia Ziem. Lidzki Edward Adamowicz.
Sędzia Ziem. Lidzki Antoni Fronckiewicz.
Sędzia Ziemski Lidzki Andrzey Hoffmann.
Pisarz Ziem. Pttu. Lidz. Aloizy Borodzicz.

---

3 Sąd Ziemski Pttu Wilenskiego w sprawie konkursowey na rozdział folwarkow Olechniszki i Bogusławiszki zwanych, w Ptcie Wileńskim położenie mających, do dziedzictwa uprzednio Felixa i Konstancyi Sęstwa Gran. Pttu Wileń. a po ich zeyściu do Sukcessorow także zeszłych Michała i Ignacego Horodeńskich przynależnych; jako po spełnieniu wszelkich dekretem dyllacyynym przepisanych czynności, celem ostatecznego takowey sprawy rozebrania, wzywa wszystkich Kredytorow i Pretensorow, tak do zeszłych Felixa i Konstacyi, jako też do Michała i Ignacego Horodeńskich stosunki regulujących, aby w nayrychleyszym czasie do ninieyszego Sądu z dowodami poszukiwanie swoje objawili, a zaś debitorowie usprawiedliwienie się przyn ieśli: bowiem dla niejawiących się Kredytor ow wieczna ammissya zapisaną zostanie, a na debitorach całkowite poszukiwanie jako nieza przeczone, wskazanem będzie. Datt. 1827 r. m ca 8bra 25 d.

Ziem. Wileń. Prezyd. Gasper Hornowski.
Sędzia Ziem. Wileń. Stanisław Drzewicki.
Sędzia Ziemski Wileński Aloizy Malecki.

---

2 Po wysłaniu do Rządzącego Senatu od Rządu Gubernialnego Wołyńskiego ogłoszenia d. 18 października,o wezwaniu życzących wziąć od 1go stycznia 1828 roku w trzyletnią dzierżawę t. j. do 1 stycznia 1831 roku w Wołyńskiey gubernii w miasteczku Berdyczewie arendowych poborow, składających się z 13 artykułów wymienionych w tómże ogłoszeniu; possesorowie tego miasteczka Xiążęta Mikołay i Franciszek Radziwiłłowie weszli z prośbą, że trzecia tylko część dochodow Berdyczewa jest własnością kupców Jennich, a dwie części tegoż Berdyczewa należą do nich i niepowinny bydź oddawane w arendę za dług kupcow Jennich. W skutek czego uprasza się Pana Ministra Skarbu o wczesne zdecydowanie czy cała Berdyczewska, albo tylko trzecia jey część ma bydź przez Rząd wypuszczona? i jak w ostatniem zdarzeniu Rząd Gubernialny ma postąpić, kiedy artykuły arendy nie są rozdzielone i rozdzielone bydź nie mogą; a zatem uprzedzają się życzący, mający prz być do tego Rządu na naznaczone terminy dla targow, iż berdyczewskie pobory oddawać się będą zgodnie z oczekującą się decyzyą Pana Ministra Skarbu, što jest może bydź tylko na trzecią część Berdyczewa Jennich. Dnia 28 października 1827 roku. Sekretarz Lawdański.

---

3 Od Mińskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż w nim za należną do Skarbu niedoimkę nagromadzoną przez zmarłego Radcę Honorowego Józefa Narbuta za trzymanie przezeń w arendzie Skarbowego majątku Klucza Brożskiego, będzie się przedawać z publicznego targu własny majątek pomienionego Narbuta, w Wileyskim powiecie położenie mający, zowiący się Bubla, zawierający w sobie 26 rewizyynych dusz płci męzkiey (z których 3 umarło, 17 okazało się nalicznie, reszta niewiadomo gdzie się podziały) a żeńskich 22; przynoszący rocznego dochodu 100 rub. srebr., ze wszelkiemi tego majątku attynencyami; zatém życzący kupić takowy majątek, zechcą przybyć do tego Rządu na terminy: 1szy za miesiąc, 2gi we dwa, a 3ci i ostateczny we trzy miesiące od dnia ostatniego wydrukowania ogłoszenia w S. Petersburskich albo Moskiewskich gazetach. Dnia 22 pazdziernika 1827 roku.

Sowietnik D. Czerniajew.
Sekretarz Jan Zahorowski.
Kollegialny Regestrator Anisimow.

---

3 Kommissya Sądowa Edukacyyna na gubernie Litewskie, Białoruskie, Minską i Obwod Białostocki ustanowiona, zebrana w pełnym komplecie, przedsiębiorąc przystąpić do wołania aktoratów z regestrów sądowych, gdy nieznayduje jawienia się interessowanych stron, postanowiła obwieścić też strony, iż dając im czas do należytego przygotowania się, wołanie aktoratów rozpocznie dnia 1 grudnia roku idącego. Działo się na Sessyi dnia 31 8bra 1827 roku.

W mieyscu Prezydenta Rudolf Hrabia Tyzenhauz Członek.

Michał Dmochowski Pisarz.

---

2 Niżey podpisany Karol Graff Mórawski Generał Major Woysk Rossyyskich, Kamerher Dworu JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI, i wielu orderow Kawaler, czyni następne Oświadczenie celem podania do Gazet Kuryera Litewskiego na trzykrotne ogłoszenie publiczności: WJPan Wincenty Jundził, mianujący się tytułem odstawnego Officera woysk Pruskich, wieku liczący lat 57, urody wysokiey, ciała pełnego, okrągłey twarzy ospowatey, włosow koloru rudego, przybywszy tego lata do dóbr Zausza w Powiecie Nowogrodzkim Gubernii Grodzieńskiey położonych, a w zastawney possesyi JO. Xżney Teofili Dominikowey Radziwiłłowey Ordynatowey Nieświżskiey i Ołyckiey będących, i pod Administracyą niżey podpisanego jako oyca i pełnomocnika Xiężney zostających, zalecił siebie być mechanikiem do stawiania parowych gorzelni. Niżey podpisany uwierzywszy nie tak rzeczonego Jundziły wyrazom, jak bardziey świadectwom o jego tey professyi okazywanym, które musiały bydź adoptowanemi, zawarł z nim kontrakt na urządzenie parowego browaru w Zauszu; lecz gdy z działań swoich nietylko okazał się być zawodnym co do terminow roboty, ale w samey nauce Mechaniczney tylko szarletanem nie zaś znaw-

)2(

cą; żeby więc Szanowna Publiczność niebyła podobnie oszukaną jak ja zostałem jego obłudami na gorzelni Zauskiey w dobrach córki moiey; ostrzegam niniejszą awizacyą z obowiązku sumnienia przy nayrzetelnieyszém doniesieniu, że narobiwszy straty skarbowi Xiężney więcey na 2,000 rubli srebr. kryjomo ujechał, zabrawszy kontrakt, na którym były wybory pieniężne zapisane a raczey wyłudzone, tudzież swiadectwa któremi się przez adoptacyą tylko chełpił, a skończył na tém, że miedź całą dość znaczą popsuł, i tym zawodem oborę Zauską córki mojey przed bliską już zimą do ostatniey nędzy doprowadził, zostawiwszy oną bez browarnego karmu, a dwór sam bez gorzelni, która złem urządzeniem apparatow, omal co ludzi przez upadek niepozabijała. Pisan w Zauszu 1827 8bra 30 dnia.

Karol Graf Mórawski.

---

2 Sąd Główny Wilenski Departamentu 2go wysłuchawszy Ukazu Rządzącego Senatu dnia 19 februaryi idącego 1827 roku w brzmieniu:że Rada Państwa w Departamencie Praw i w Ogólnym Zebraniu rozpatrując zapiskę JW. Ministra Justicii, o pojaśnieniu Ukazu z dnia 22 decembra 1785 roku, względem długow i pożyczkowych Dokumentów przez niepełnoletnie osoby wydających się, zgodnie z opinią JW. Ministra Justicii postanowiła; iż młode osoby skonczywszy lat ośmnaście, które nie mają jescze lat 21 pełnych: mogą czynić zadłużenia i dawać pożyczkowe pisma, nie inaczey jednak jak za zgodą opiekunow; prawo wszakże takowe nie rozciąga się na czas przeszły i nie odnosi się do urządzania majątkami, jakowe powinno zostawać wedle exystujących prawideł, i to postanowienie utwierdzone zostało Naywyżey; dla należnego zatym i nieodmiennego wedle wyż wyrażoney opinii Rady Państwa Naywyżey utwierdzoney we wszystkich mieyscach Juryzdycznych przewodniczenia się, przedpisał Sądom Ziemskim, Grodzkim, a także mieyskim Magistratom i Ratuszom, dla wiadomości zaś pomiescza się i w Gazecie Kuryera Litewskiego. Dat 1827 roku nowembra 3 dnia.

Assesor Gasper Billewicz.
Sekretarz Dobrzański.

---

2 Unizey podpisanego są dwa pantaliony do sprzedania, mahoniowe, angielskiey mechaniki, na 6 oktaw w naynowszym guście, ktoby życzył nabyć niech się zgłosi do domu W. Bukszy pod N. 408 na ulicy Wileńskiey.

K. F. Janson.

PRENUMERATA

Na xiążkę pod tytułem:

O Wypychaniu i zachowywaniu Zwierząt klass wszystkich, oraz urządzeniu i utrzymywaniu ich po Gabinetach Historyi naturalney.

Dzieło dla pożytku przełożonych nad gabinetami historyi naturalney, uczących się teyże historyi, jey amatorów i myśliwych, ułożone i rycinami w 22 Tablicach zawartemi objaśnione, przez H. E. Laupmanna Medyko-Chirurga, Prozektora Zootomii przy CESARSKIM Uniwersytecie Wileńskim roku 1827.

Dzieło to ze wszech miar użyteczne nie tylko dla wyżey pomienionych osób, lecz prawie dla każdego na prowincyi mieszkającego, lub znaczne podróże odbywającego, a mającego zręczność zbierania przedmiotów zoologicznych, szczególnie zaś dla uczących się historyi naturalney, z powodu że w tey xiążce razem umieszczony jest katalog wszystkich klass zwierząt, znaydujących się w gabinecie historyi naturalney CESARSKIEGO Uniwersytetu Wileńskiego, za pomocą którego te przedmioty łatwo poznać mogą, oraz dla Uczniów Gimnazyalnych i Szkół Powiatowych, ile że mnóstwo znayduje się rycin, wyobrażających zwierzęta klass niższych, mniey znajomych, i rzadko widzianych; jako to, robactwa wnętrznego, zewnętrznego, konch, muszli, zwierząt promienistych, polipów, zwierzo-krzewów, i wymoczków.

Ze zaś wyrytowanie lub wylitografowanie tablic znacznego wymaga kosztu, z tego powodu autor przedsięwziął ogłosić prenumeratę, z tém zapewnieniem, że jak tylko odpowiedni koszt na druk i ryciny zbierze się, natychmiast wspomnione dzieło odda się do druku. Prenumeratę przyymuje Redakcya Kuryera Litewskiego, JPP. Zawadzki, Moritz, Glüksberg i sam autor. Każdy z Prenumeratorów ma prawo po nieotrzymaniu dzieła w pewnym czasie (poźniey ogłosić się mającym) za zwróceniem biletu od JPP. Kollektorów pieniądze swoje odebrać. Cena na papierze zwyczaynym rubel srebr. jeden, na lepszym rub. 1 kop. 20. Po skończoney prenumeracie, która do 1go marca 1828 przeznaczona, exemplarz na zwyczaynym papierze kosztować będzie rubl. srebr. 1 kop. 50 a na lepszym rub. sr. 1 kop. 80.

Wolno drukować Wilno dnia 21 paźdz. 1827. Prez. Kom. Cenz. Wilens. Radca Kollegialny i Kaw. A. Powstański.

Numer 10, Październikowy, Dziennika Wileńskiego, zawiera następujące materye:

LITERATURA NADOBNA Milionowy, powieść z dzieł P. Zschokke, część IIga — *POEZYA.* Wesele Podolskie, wyjątek z poematu, pod tytułem *Podole*, przez Maurycego Gosławskiego. Do D. C. wiersz I. R. Sonet — *PODRÓŻE.* Wyjątki z podróży P. Gamby po Rossyi południowey, a mianowicie do prowincyy z tey strony Kaukazu położonych. — *HISTORYA.* O handlu indyyskim. — *BIOGRAFIA.* Wyjątki z życia Napoleona przez Walter-Skotta. — *FIZYKA.* Nowe postrzeżenie elektro-magnetyczne przez P. Muncke w Heidelbergu. Doświadczenie nad sposobnością łamania światła płynów sprężystych przez Dulonga. Dokończenie. — *METEOROLOGIA.* — O spadnieniu kamieni z powietrza pod Białym-Stokiem we wsi Fastach. Uwagi Dra Lamberti nad Zorzą Północną, postrzeżoną w roku bieżącym — *ZOOLOGIA.* O Grzechotnikach. — *BOTANIKA.* Purchawka nadzwyczayney wielkości. — *NAUKI STOSOWANE.* Rys planu Gospodarstwa, przez Ludwika Alberta, radcę dóbr skarbowych w xięstwie Anhalt Keteńskim, podany i do praktyki zastosowany. Nad tym planem uwagi Ad. Millera. Uwagi nad pismem A. Millera. O stanie rolnictwa i handlu zbożowym w Europie Wschodniey, raport P. Jakoba, zdany rządowi angielskiemu. Opisanie sposobu robienia kawy z cykoryi przez Morenkowa. Sposób odlewania albo wyciskania drzewa w formy rozmaite dla ozdobienia mebłów. Lakier złocisty do powlekania robót metalicznych. Smarowidło do zmnieyszenia tarcia w machinach. Nowy sposób oczyszczania materyy jedwabnych, wełnianych i bawełnianych. Udoskonalony sposób walenia sukna. Nowy flus do spajania stali i żelaza. Sposób przygotowywania piór, lepszych od hamburskich. Bardzo prosty atrament sympatyczny. — *NOWINY NAUKOWE.* Cesarska Akademija Nauk, złożenie medalu w rocznicę narodzin N. C. J. Maryi. Królewski uniwers. warsz. konkurs do katedry prawa kościelnego i kryminalnego. Akademija sztuk pięknych w Paryżu, posiedzenie dnia 6 wrzesnia. *Nekrologi i Biografije:* Hemprich — Daniels — Eichhorn — Hr. Münster. Zabytki i slady historyczne — Rękopisy — Krajoznawstwo — Podróże — Historya naturalna — Zachęcenie przemysłu — Wynalazki mechaniczne — Nowe pisma peryodyczne — Doniesienie bibliograficzne — Prenumerata. *Nowe dzieła:* Polskie, Rossyyskie.

Obserwacye meteorologiczne.	Czas obserwacyi.	Wysokość Barom.	Wys. Ther. Réau.	Wiatry.	Odmiana w powiet.
	d. 7 godz. 2 wiecz.	27 cal. 11,7 lin.	+ 3,5 stopni	Południowy	Pochmurno
	d. 8 — — —	27 — 9,7 —	+ 1 — —	Południowy	Pochmurno
	d. 9 godz. 7 zrana.	27 — 3,9 —	+ 2,25 — —	Południowy.	Deszcz